

Den 7. juni 2024

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til funktionel overfladebehandling af sanitære produkter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokumenter foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af stoffet chromtrioxid til funktionel overfladebehandling af sanitære produkter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslagene giver tilladelse til fortsat anvendelse til de fire italienske virksomheder Gessi, Metalbrass, San Marco Rubinetteria, Vinzia Fratelli, den tyske virksomhed Kludi samt den østrigske virksomhed Kludi-Armaturen Austria. Tilladelserne gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet indtil 2028 for alle virksomheder undtagen Vinzia Fratelli, der gives tilladelse til 2029. Forslagene forventes drøftet og til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 25.-26. juni 2024. Forslagene forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslagene forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. Kommissionen har fastsat krav om yderligere risikohåndteringsforanstaltninger til San Marco Rubinetteria for sikre, at udsættelsen af arbejdstagere minimeres. Regeringen vurderer, at de pålagte krav til San Marco Rubinetteria vil sikre, at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold i alle seks virksomheder lever op til de danske arbejdsmiljøkrav. De anvendte risikohåndteringsforanstaltninger vurderes at leve op til de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. I de konkrete sager drejer det sig om en specifik anvendelse af stoffet, hvor der ikke findes alternativer. Regeringen vurderer imidlertid, at Vinzia Fratelli bør intensivere sin substitutionsindsats på baggrund af fremskridtene med udviklingen af alternative teknologier. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges stor vægt på, at godkendelsesperioden for Vinzia Fratelli forkortes til 2028.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til funktionel overfladebehandling af sanitære produkter.

Forslagene er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslagene har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslagene behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslagene forventes drøftet og til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 25.-26. juni 2024.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslagene til gennemførelsesretsakt vedrører forvaltningsafgørelser, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgninger fra de fire italienske virksomheder Gessi, Metalbrass, San Marco Rubinetteria, Vinzia Fratelli, den tyske virksomhed Kludi samt den østrigske virksomhed Kludi-Armaturen Austria om fortsat samlet anvendelse af op til 24,3 tons om året af chromtrioxid:

1. Til anvendelse til forkromning af produkter med sanitære anvendelser (Gessi (0,825 ton), Kludi (5 tons), Kludi-Armaturen Austria (5 tons), Metalbrass (6 tons), San Marco Rubinetteria (0,5 ton), Vinzia (7 tons)).

Virksomhederne fremsendte i perioden fra 10. juni 2021 til d. 8. august 2022 ansøgninger om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelse. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som i perioden fra d. 13. september 2022 til d. 2. november 2023 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningerne, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere undtagen for San Marco Rubinetteria. Udvalget anbefalede, at yderligere risikohåndteringsforanstaltninger implementeres af San Marco. RAC konkluderede desuden, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningerne, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for den generelle befolkning via miljøet. RAC anbefalede for alle ansøgere, at arbejdstageres eksponering i godkendelsesperioden dokumenteres i måleprogrammer samt måleprogrammer for udledningen til miljøet. Derudover er det et krav, at alle ansøgerne udfører studier for at vurdere mulighederne for at reducere udsættelsen for arbejdstagere yderligere, herunder yderligere brug af lukkede systemer og automatisering for visse processer.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne. Udvalget finder ansøgernes substitutionsplaner troværdige, bortset fra substitutionsplanen fra Metalbrass, som udvalget ikke finder troværdig for en 12-årig periode, men SEAC finder planen troværdig til at underbygge en 7-årig godkendelsesperiode, som de øvrige ansøgninger. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgerne har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet, at der gives en 7-årig frist for fornyet vurdering til alle ansøgerne fra ansøgningstidspunktet, dvs. til juni 2028 (Gessi + San Marco), november 2028 (Metalbrass), maj 2029 (Kludi og Kludi Austria) og august 2029 (Vinzia).

Kommissionen bemærker, at formålet med godkendelsessystemet er at sikre en gradvis substitution af særligt problematiske stoffer med egnede alternativer, samt at der er information fra lignende ansøgninger, der indikerer, at Kludi og Kludi Austria kan substituere hurtigere end angivet i ansøgningen og anbefalet af SEAC (maj 2029). Kommissionen anbefaler på den baggrund, at SEACs anbefalede godkendelsesperioder følges for Gessi, San Marco og Metalbrass, men ikke Kludi og Kludi Austria, hvor Kommissionen foreslår, at der sættes en frist for fornyet vurdering ved udgangen af 2028. Kommissionen har desuden bedt Vinzia om at oplyse forventede procentvise reduktioner i anvendelsen af stoffet og anbefaler på den baggrund, at der gives en godkendelse til Vinzia med en frist for fornyet vurdering i overensstemmelse med SEACs anbefaling, idet der fastsættes et 90 % reduktionskrav ved udløb af godkendelsesperioden i august 2029.

Godkendelserne gives derudover under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgerne har beskrevet. Endelig er det en forudsætning, at ansøgerne implementerer RACs anbefalinger, herunder at ansøgerne gennemfører måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse og for udledningen til miljøet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslagene har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslagene har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslagene skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslagene skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Et notat om forslagene har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget. Der er ikke indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslagene blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslagene til gennemførelsesretsakter tager udgangspunkt i, at ansøgerne skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen finder, at de pålagte krav vil sikre, at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold lever op til de danske arbejdsmiljøkrav. De anvendte risikohåndteringsforanstaltninger vurderes at leve op til de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. Det er dermed redegjort for et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, og regeringen finder, at der ikke på nuværende tidspunkt findes egnede alternativer til den specifikke anvendelse. Regeringen finder det positivt, at Vinzia forpligtes til et konkret reduktionsmål, som vil føre til en betydelig reduktion i anvendelsen og vil kunne facilitere håndhævelse af virksomhedens substitutionsindsats, men virksomheden bør intensivere sin substitutionsindsats på baggrund af fremskridtene med udviklingen af alternative teknologier og godkendelsesperioderne for sammenlignelige virksomheder. Kommissionens egen analyse peger på, at det for de mest ambitiøse virksomheder vil være muligt at substituere senest ved udgangen af 2028. Godkendelsesperioden for

Vinzia bør derfor reduceres til udgangen af 2028 for at bibeholde en fair konkurrence på det indre marked og fremme substitution.

Regering agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der lægges stor vægt på, at godkendelsesperioden for Vinzia reduceres til udgangen af 2028.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.